

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj: 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj: 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2020. GODINU POLITIČKE ORGANIZACIJE „SOCIJALDEMOKRATE BOSNE I HERCEGOVINE“

Broj: 03-07-6-677/21
Sarajevo, 17.11.2022. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole.	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Političke organizacije „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u novembru 2020. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, utvrđeno je da je Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ prekršila odredbe člana 8. stav (4), člana 11. stav (1), člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Političke organizacije „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u novembru 2020. godine.

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz korigovanog godišnjeg finansijskog izvještaja, Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ se finansirala iz sljedećih izvora¹:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	12.014,73	12,42
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	55.812,25	57,70
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	24.300,00	25,12
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	4.610,00	4,76
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	96.736,98	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	96.736,98	100,00

U korigovanom godišnjem finansijskom izvještaju, Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ je iskazala rashode u iznosu od 85.903,21 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“. Skraćeni naziv: SDBiH.

Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ registrovana je kod Općinskog suda u Tuzli, Rješenjem, broj: 032-0-Reg-19-001341 od 25.09.2019. godine.

Sjedište političke stranke je u Tuzli, Aleja Alije Izetbegovića 29/VI².

Lice ovlašćeno za zastupanje Političke organizacije „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ je Enver Bijedić, predsjednik.

¹ Podaci su preuzeti iz korigovanog finansijskog izvještaja, čije korekcije je politička stranka izvršila nakon izdatog preliminarog izvještaja revizije, te isti Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavila 30.03.2022. godine.

² Politička organizacija „Socijaldemokrate BiH“ je dostavila Rješenje Općinskog suda u Tuzli, broj: 032-0-Reg-21-000986 od 02.07.2021. godine o promjeni adrese: Turalibegova 22/1 Tuzla.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2020. godinu je Husein Tokić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, stranka ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Središnji ured,
- 2 (dvije) kantonalne organizacije,
- 7 (sedam) gradskih organizacija i
- 4 (četiri) općinske organizacije.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Političke organizacije „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ za 2020. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u novembru 2020. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Političke organizacije „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Kontrola finansijskih izvještaja Političke organizacije „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“, u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, obavlja se prvi put.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ je prekršila odredbe člana 8. stav (4)³ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljenog pregleda korigovanog godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da je Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ iskazala primljeni prilog u iznosu od 1.000,00 KM od pravnog lica koje je imalo zaključen ugovor o javnoj nabavci radova i roba sa gradovima Tuzla i Živinice i općinama Centar Sarajevo i Lukavac, čija je vrijednost veća od 10.000,00 KM, čime su prekršene odredbe člana 8. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

---

³ Privatna preduzeća koja su sa organima izvršne vlasti na svim nivoima u BiH sklopila ugovor o javnoj nabavci usluga, ugovor o javnoj nabavci robe ili ugovor o javnoj nabavci radova u skladu sa propisima o javnim nabavkama u BiH ne mogu finansijski pomagati političke partije ako vrijednost ugovora u jednoj kalendarskoj godini prelazi iznos od 10.000,00 KM.

Prilog od pravnog lica „Akva Invest“ d.o.o. Živinice, Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ je primila dana 02.11.2020. godine u iznosu od 1.000,00 KM. Prema aktu, broj: 03/9-11-16/22 od 27.01.2022. godine koji je dostavio Grad Živinice, utvrđeno je da je pravno lice „Akva Invest“ d.o.o. Živinice tokom 2020. godine, imalo zaključena dva ugovora o javnoj nabavci sa Gradom Živinice, čija vrijednost je veća od 10.000,00 KM.

Prvi zaključeni ugovor, broj: 01/2-04-89-798/20 od 23.03.2020. godine, odnosio se na „Uklanjanje divljih deponija, izvršenje rješenja inspektora i rušenje bespravno izgrađenih objekata“ ukupne vrijednosti 24.722,10 KM sa uračunatim PDV.

Drugi zaključeni ugovor, broj: 01/2-04-89-941/20 od 13.07.2020. godine, odnosio se na „Program odvoza šljake“ ukupne vrijednosti 39.971,18 KM sa uračunatim PDV.

b) Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ prekršila je odredbe člana 11. stav (1)⁴ i člana 12. stav (1)⁵ i stav (4)⁶ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ nije vodila poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, nije uspostavila potpune i tačne evidencije o novčanim tokovima, prihodima, rashodima i obavezama, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Godišnji finansijski izvještaj nije popunila u skladu sa članom 12. stav (4) ovog Zakona i Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16) - u daljnjem tekstu: Pravilnik.

(1) U poslovnim knjigama stranka je evidentirala sljedeći promet blagajne: početni saldo u iznosu od 0,00 KM, promet ulaza u iznosu od 93.526,93 KM, promet izlaza u iznosu od 93.526,93 KM i saldo na dan 31.12.2020. godine u iznosu od 0,00 KM.

Stranka je uz svoje očitovanje dostavila i korigovani obrazac 2.1 godišnjeg finansijskog izvještaja u kojem je iskazala sljedeće stanje blagajne: početni saldo je iznosio 0,00 KM, promet ulaza je iznosio 25.670,32 KM, promet izlaza je iznosio 25.670,32 KM i saldo na dan 05.10. 2020. godine u iznosu od 0,00 KM.

Međutim, kontrolom dnevnika blagajne, utvrđeno je da je promet ulaza iznosio 23.015,00 KM i promet izlaza takođe 23.015,00 KM i saldo na dan 05.10.2020. godine u iznosu od 0,00 KM.

Pogrešnim evidentiranjem prometa blagajne u obrascu 2.1 godišnjeg finansijskog izvještaja, stranka je prekršila odredbe člana 12. Pravilnika.

(2) Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ nije uspostavila potpune i tačne evidencije o prihodima, te ih nije pravilno iskazala u poslovnim knjigama i korigovanom godišnjem finansijskom izvještaju.

Stranka je u korigovanom godišnjem finansijskom izvještaju iskazala prihode u iznosu od 96.736,98 KM, dok je u Bilansu uspjeha evidentirala iste u iznosu od 93.527,00 KM.

- Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ je u korigovanom godišnjem finansijskom izvještaju iskazala priloge fizičkih lica u iznosu od 55.812,25 KM.

Pregledom korigovanog godišnjeg finansijskog izvještaja i uvidom u akt, broj: 941-2/22 od 20.01.2022. godine koji je dostavila stranka, te uvidom u Izjavu fizičkog lica Denisa Grgića, sekretara GO SDBiH Srebrenik, utvrđeno je da pomenuto fizičko lice u ime stranke uplatilo 500,00 KM u vidu donacije radi plaćanja kazne po Odluci Centralne izborne komisije BiH,

⁴ Politička stranka dužna je voditi poslovne knjige i podnositi finansijske izvještaje na način koji je utvrđen zakonom i drugim propisima u skladu sa zakonom.

⁵ Politička stranka vodi evidenciju o svojim prihodima i rashodima.

⁶ Do 31.3.naredne godine stranka podnosi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija BiH.

broj: 05-1-07-5-1003/20 od 07.10.2020. godine, koju je stranka iskazala u obrascu 3-a (prilozi fizičkih lica), umjesto na obrascu 3-e (prihodi od poklona i usluga koje politička stranka nije imala obavezu platiti). Ovim je utvrđeno je stranka iskazala veće priloge fizičkih lica za 500,00 KM, pa su time prilozi fizičkih lica iznosili 55.312,25 KM.

Pogrešnim iskazivanjem prihoda od strane fizičkih lica, stranka je prekršila odredbe člana 13., 14. i 18. Pravilnika.

- Stranka je u korigovanom obrascu 3-e (prihodi od poklona i usluga koje politička stranka nije imala obavezu platiti) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala pomenute prihode u iznosu od 4.610,00 KM, umjesto da ih uveća za 500,00 KM od već pomenute nenovčane donacije pa su time nenovčane donacije iznosile 5.110,00 KM.

(3) Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ nije uspostavila potpune i tačne evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno iskazala u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju.

Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ je u korigovanom godišnjem finansijskom izvještaju iskazala ukupne rashode u iznosu od 85.903,21 KM, dok je u Bilansu uspjeha evidentirala iste u iznosu od 84.293,00 KM.

- Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ je u poslovnim knjigama evidentirala troškove zakupa u Živinicama u iznosu od 2.808,00 KM. Uvidom u ugovor o zakupu poslovnog prostora, broj: 554/19 od 26.11.2019. godine koji je zaključen sa pravnim licem „Termovent“ d.o.o. Živinice, utvrđeno je da je isti sklopljen na period od 2 godine uz mjesečnu zakupninu od 351,00 KM. Već pomenuto ukazuje na činjenicu da je stranka tokom 2020. godine koristila poslovni prostor u Živinicama 12 mjeseci, te je time ostvarila troškove zakupa u iznosu od 4.212,00 KM.
- Računi na osnovu kojih je Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ evidentirala i platila troškove propagande ne predstavljaju ispravne i vjerodostojne knjigovodstvene isprave.

Uvidom u račune pravnih lica: „Cromax“ d.o.o. Čelić, broj: 218-2020 od 01.10.2020. godine u iznosu od 1.755,00 KM, JU Centar za kulturu „Ahmed Muradbegović“ Gradačac, broj: 224/20 od 04.11.2020. godine u iznosu od 376,74 KM, „Kombax“ d.o.o. Lukavac, broj: 447-1286 od 04.11.2020. godine u iznosu od 896,56 KM, „Nam“ d.o.o. Tuzla, broj: I02-001-10736/2020 od 23.11.2020. godine u iznosu od 100,00 KM, JP RTV TK d.o.o. Tuzla, broj: 000747/20 od 30.11.2020. godine u iznosu od 1.755,00 KM i BKC Tuzla, broj: 96/1 od 14.10.2020. godine u iznosu od 150,00 KM, utvrđeno je da pomenuti računi nisu potpisani od strane korisnika usluga, niti je potvrđen prijem promotivnog materijala.

- Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ u poslovnim knjigama i obrascu 5 (obaveze stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja nije iskazala obavezu u iznosu od 1.404,00 KM, po osnovu ugovora o zakupu poslovnog prostora od pravnog lica „Termovent“, d.o.o. Živinice.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁷ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

⁷ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno politički subjekt koji ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove narodne skupštine RS i

Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 402.088,35 KM. Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 14.765,01 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Političkoj organizaciji „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da se ne finansira iz zabranjenih izvora,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi blagovremene i tačne evidencije o novčanim tokovima, prihodima, rashodima i obavezama stranke,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka,*
- *da obrati pažnju na ispravnost i vjerodostojnost knjigovodstvenih isprava i*
- *da poštuje i druge propise, prevashodno propise o poslovanju gotovim novcem.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Politička organizacija „Socijaldemokrate Bosne i Hercegovine“ se očitovala na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu. Uz očitovanje stranka je dostavila dokaze o povratu dijela zabranjenih priloga, dnevnik blagajne i korigovane obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja. U skladu sa tim, Služba za reviziju je korigovala nalaze revizije iz Preliminarnog izvještaja.

Pomoćnik revizora
Mr. sc. Goran Cicović

Šef Službe za reviziju, revizor
Mr. sc. Hasida Gušić